Ročník 1990

Sbírka zákonů

Československá federativní republika

ČESKÁ REPUBLIKA | SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Částka 19 **Vydána dne 29. března 1990** **Cena Kčs 3,-**

OBSAH:

81. Ústavní zákon o změně názvu Československé socialistické republiky
82. Zákon o státním rozpočtu federace na rok 1990
83. Zákon o sdružování občanů
84. Zákon o právu shromažďovacím
85. Zákon o právu petičním
86. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích
87. Zákon, kterým se mění a doplňuje občanský zákoník
88. Zákon, kterým se mění a doplňují předpisy o nabývání a pozbývání československého státního občanství
89. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon)
90. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 47/1956 Sb., o civilním letectví (letecký zákon), ve znění zákona č. 40/1964 Sb. a zákona č. 43/1976 Sb.

Opatření federálních orgánů a orgánů republik

Opatření Státní banky československé, kterým se stanoví přípustné odchylky od úrokové sazby z úvěru poskytovaného bankám Státní bankou československou při úrokování vkladů právnických osob u bank a spořitelen a úvěrů právnickým osobám od bank a spořitelen

81

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 29. března 1990

o změně názvu Československé socialistické republiky

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

Článek I

Název „Československá socialistická republika" se mění na „Československá federativní republika".

Článek II

Pokud je v dosavadních ústavních a jiných zákonech uveden název „Československá socialistická republika", rozumí se tím „Československá federativní republika".

Článek III

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

82

ZÁKON

ze dne 27. března 1990

o státním rozpočtu federace na rok 1990

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Státní rozpočet federace na rok 1990

§ 1

(1) Celkové příjmy státního rozpočtu federace se stanoví částkou 137 304 800 000 Kčs.
Celkové výdaje státního rozpočtu federace se stanoví částkou 131 920 600 000 Kčs.
Celkový přehled státního rozpočtu federace je uveden v příloze č. 1.

(2) Z celkových výdajů státního rozpočtu federace činí:

A. Účelové dotace do státních rozpočtů republik
— České republice 31 697 345 000 Kčs
— Slovenské republice 20 113 205 000 Kčs
z toho:

I. dotace na vybrané investiční akce s dosahem pro celou federaci a další rozvoj republik
— České republice 10 631 500 000 Kčs
— Slovenské republice 6 478 900 000 Kčs

II. dotace na vybrané neinvestiční akce
— České republice 21 065 845 000 Kčs
— Slovenské republice 13 634 305 000 Kčs
v tom:
a) dotace na družstevní bytovou výstavbu
— České republice 3 060 000 000 Kčs
— Slovenské republice 2 800 000 000 Kčs
b) dotace na individuální bytovou výstavbu
— České republice 2 310 000 000 Kčs
— Slovenské republice 1 380 000 000 Kčs
c) dotace na modernizaci bytového fondu
— České republice 1 008 000 000 Kčs
— Slovenské republice 75 000 000 Kčs
d) dotace na státní programy technického rozvoje
— České republice 343 100 000 Kčs
— Slovenské republice 157 100 000 Kčs
e) vybrané druhy cenových dotací a intervencí
— České republice 6 821 000 000 Kčs
— Slovenské republice 4 414 700 000 Kčs
f) dotace na ekonomické nástroje v zahraničním obchodě
— České republice 6 796 300 000 Kčs
— Slovenské republice 4 475 100 000 Kčs

g) dotace na potřeby branné povahy včetně výzkumných a vývojových úkolů
— České republice 727 445 000 Kčs
— Slovenské republice 332 405 000 Kčs

B. Globální dotace
— České republice 2 582 355 000 Kčs
— Slovenské republice 1 257 795 000 Kčs

C. Rozpočtová rezerva vlády Československé socialistické republiky a ostatní účelové rezervy se stanoví částkou 2 329 000 000 Kčs.

Přehled o účelových rezervách státního rozpočtu federace je uveden v příloze č. 2.

(3) Přebytek státního rozpočtu federace se stanoví částkou 5 384 200 000 Kčs.

§ 2

Podíl na výnosu daně z obratu se stanoví ve výši 21 % pro Českou republiku a ve výši 29 % pro Slovenskou republiku.

§ 3

Limit výdajů státního rozpočtu federace na vládní úvěry se stanoví částkou 4198 mil. Kčs.

§ 4

Vláda Československé socialistické republiky nebo na základě jejího zmocnění ministr financí může upravit ukazatele státního rozpočtu federace pouze v souladu s opatřeními vlády týkajícími se cenových, organizačních a metodických změn spolu s věcnými změnami ve vazbě na změny státního plánu a při uvolňování prostředků z rozpočtové rezervy vlády Československé socialistické republiky. Těmito opatřeními nesmí dojít ke zhoršení výsledného salda příjmů a výdajů státního rozpočtu federace.

ČÁST DRUHÁ

§ 5

Zákon č. 68/1989 Sb., o organizaci Československé státní dráhy, se v § 21 doplňuje o odstavec 3, který zní:

„(3) Federální ministerstvo financí upraví obecně závazným právním předpisem způsob financování podnikové společenské spotřeby Československých státních drah.“.

ČÁST TŘETÍ

§ 6

(1) Pro organizace federálního ministerstva spojů se stanoví mimořádný odvod volných zdrojů ze zisku do státního rozpočtu federace v roce 1990 ve výši 1,0 mld Kčs.

(2) Odvod se provádí nejpozději třetí den před koncem kalendářního měsíce ve výši jedné dvanáctiny stanovené roční odvodové povinnosti. V měsíci dubnu se provede za měsíce leden až duben ve výši čtyř dvanáctin stanovené roční odvodové povinnosti.

ČÁST ČTVRTÁ

§ 7

Ustanovení zákona č. 194/1988 Sb., o působnosti federálních ústředních orgánů státní správy, a zákona č. 129/1989 Sb., o rozpočtové soustavě Československé socialistické republiky a o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtová pravidla), pokud pojednávají o komplexním státním plánu hospodářského a sociálního rozvoje ČSSR, rozpočtových výhledech a přehledu o souhrnu rozpočtových výhledů, jakož i o úhrnném finančním plánu, se nepoužijí do doby jejich nové právní úpravy.

Účinnost

§ 8

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1990.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

Příloha č. 1 zákona č. 82/1990 Sb.

Celkový přehled
státního rozpočtu federace

Příjmy	(v tisících Kčs)
Příjmy federálních organizací	
z hospodářství	116 263 688
z vědy a techniky	369 879
z peněžních a technických služeb	17 694 231
ze společenských služeb a činností pro obyvatelstvo	128 028
z obrany a bezpečnosti	2 157 000
Správní poplatky od organizací	160 000
Ostatní příjmy	531 974
Úhrnem	137 304 800

Výdaje	(v tisících Kčs)
Výdaje federálních organizací na	
hospodářství	26 884 949
vědu a techniku	4 401 069
peněžní a technické služby	5 582 716
společenské služby a činnosti pro obyvatelstvo	2 678 163
obranu a bezpečnost	34 206 752
správu	2 516 251
Celkem	76 269 900
z toho: Kancelář Federálního shromáždění	100 536
Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj	153 784
vojenské výdaje	31 180 000
Dotace ze státního rozpočtu federace do státních rozpočtů republik celkem	55 650 700
Úhrnem	131 920 600
Přebytek	5 384 200

Příloha č. 2 zákona č. 82/1990 Sb.

Přehled
o účelových rezervách státního rozpočtu federace

	(v tisících Kčs)
Rozpočtová rezerva vlády ČSSR	500 000
z toho účelová rezerva pro Kancelář federálního shromáždění	100 000
Ostatní účelové rezervy celkem	1 829 000
v tom:	
— rozvoj vědy a techniky	100 000
— investice organizací výzkumné a vývojové základny	29 000
— ekologické investice	500 000
— platové úpravy ve školství a zdravotnictví	900 000
— politické strany a volby do zákonodárných orgánů	300 000
Rezervy celkem	2 329 000

83

ZÁKON

ze dne 27. března 1990

o sdružování občanů

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Občané mají právo se svobodně sdružovat.

(2) K výkonu tohoto práva není třeba povolení státního orgánu.

(3) Tento zákon se nevztahuje na sdružování občanů

a) v politických stranách a politických hnutích,
b) k výdělečné činnosti nebo k zajištění řádného výkonu určitých povolání,
c) v církvích a náboženských společnostech.

§ 2

(1) Občané mohou zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení, jakož i odborové organizace (dále jen „sdružení") a sdružovat se v nich.

(2) Členy sdružení mohou být i právnické osoby.

(3) Sdružení jsou právnickými osobami. Do jejich postavení a činnosti mohou státní orgány zasahovat jen v mezích zákona.

(4) Vojáci v činné službě nemohou vytvářet odborové organizace a sdružovat se v nich. Rozsah oprávnění odborových organizací sdružujících příslušníky Sboru národní bezpečnosti a sborů nápravné výchovy při uplatňování a ochraně jejich sociálních zájmů stanoví zvláštní zákon.

§ 3

(1) Nikdo nesmí být nucen ke sdružování, k členství ve sdruženích ani k účasti na jejich činnosti. Ze sdružení může každý svobodně vystoupit.

(2) Nikomu nesmí být občansky na újmu, že se sdružuje, že je členem sdružení, že se účastní jeho činnosti nebo jej podporuje, anebo že stojí mimo ně.

(3) Práva a povinnosti člena sdružení upravují stanovy sdružení.

§ 4

Nejsou dovolena sdružení

a) jejichž cílem je popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, rozněcovat nenávist a nesnášenlivost z těchto důvodů, podporovat násilí, anebo jinak porušovat ústavu a zákony;
b) která sledují dosahování svých cílů způsoby, které jsou v rozporu s ústavou a zákony;
c) ozbrojená nebo s ozbrojenými složkami; za taková se nepovažují sdružení, jejichž členové drží nebo užívají střelné zbraně pro sportovní účely nebo k výkonu práva myslivosti.

§ 5

Sdružení nesmějí vykonávat funkci státních orgánů, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Nesmějí řídit státní orgány a ukládat povinnosti občanům, kteří nejsou jejich členy.

Registrace a vznik sdružení

§ 6

(1) Sdružení vzniká registrací.

(2) Návrh na registraci mohou podávat nejméně tři občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18 let (dále jen „přípravný výbor").[1]) Návrh podepíší členové přípravného výboru a uvedou svoje jména a příjmení, rodná čísla a bydliště. Dále uvedou, kdo z členů starších 18 let je zmocněncem oprávněným jednat jejich jménem. K návrhu připojí stanovy ve dvojím vyhotovení, v nichž musí být uvedeny:

a) název sdružení,
b) sídlo,
c) cíl jeho činnosti,
d) orgány sdružení, způsob jejich ustavování, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení,
e) ustanovení o organizačních jednotkách, pokud budou zřízeny a pokud budou jednat svým jménem,
f) zásady hospodaření.

(3) Pokud stanovy neurčují něco jiného, jedná jménem sdružení až do vytvoření orgánů uvedených v odstavci 2 písm. d) přípravný výbor.

(4) Název sdružení se musí lišit od názvu právnické osoby, která již vyvíjí činnost na území Československé socialistické republiky.

[1]) § 8 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. (úplné znění č. 70/1983 Sb.).

§ 7

(1) Návrh na registraci se podává ministerstvu vnitra České republiky nebo ministerstvu vnitra a životního prostředí Slovenské republiky příslušnému podle sídla sdružení uvedeného v návrhu na registraci (dále jen „ministerstvo").[2])

(2) Nemá-li návrh náležitosti podle § 6 odst. 2 a 4 (anebo jsou-li údaje v něm neúplné nebo nepřesné), ministerstvo na to přípravný výbor bezodkladně, nejpozději do 5 dnů od doručení návrhu, upozorní s tím, že dokud tyto vady nebudou odstraněny, řízení o registraci nebude zahájeno.

(3) Řízení o registraci je zahájeno dnem, kdy ministerstvu došel návrh, který nemá vady uvedené v odstavci 2. O dni zahájení ministerstvo bezodkladně vyrozumí zmocněnce přípravného výboru.

§ 8

(1) Ministerstvo registraci odmítne, jestliže z předložených stanov sdružení vyplývá, že

a) jde o organizaci uvedenou v § 1 odst. 3,
b) stanovy nejsou v souladu s § 3 odst. 1 a 2,
c) jde o sdružení nedovolené (§ 4),
d) cíle sdružení jsou v rozporu s požadavky uvedenými v § 5.

(2) O odmítnutí registrace rozhodne ministerstvo do 10 dnů ode dne zahájení řízení. Rozhodnutí doručí zmocněnci přípravného výboru.[3])

(3) Proti rozhodnutí o odmítnutí registrace mohou členové přípravného výboru podat do 60 dnů ode dne, kdy rozhodnutí bylo jejich zmocněnci doručeno, opravný prostředek k nejvyššímu soudu republiky.

(4) Soud rozhodnutí ministerstva zruší, jestliže nebyly dány důvody k odmítnutí registrace. Den právní moci takového rozhodnutí soudu je dnem registrace sdružení. Na žádost zmocněnce přípravného výboru mu ministerstvo zašle jedno vyhotovení stanov, na němž vyznačí den registrace.

(5) Nebylo-li zmocněnci přípravného výboru do 40 dnů od zahájení řízení doručeno rozhodnutí ministerstva o odmítnutí registrace, sdružení vznikne dnem následujícím po uplynutí této lhůty; tento den je dnem registrace. Na žádost zmocněnce přípravného výboru mu ministerstvo zašle jedno vyhotovení stanov, na němž vyznačí den registrace.

§ 9

(1) Pokud ministerstvo nezjistí důvod k odmítnutí registrace, provede do 10 dnů od zahájení řízení registraci a v této lhůtě zašle zmocněnci přípravného výboru jedno vyhotovení stanov, na němž vyznačí den registrace, kterým je den odeslání. O registraci se nevydává rozhodnutí ve správním řízení.

(2) Vznik sdružení, jeho název a sídlo oznámí ministerstvo do 7 dnů po registraci Federálnímu statistickému úřadu, který vede evidenci sdružení vyvíjejících činnost na území Československé socialistické republiky; to platí i pro vznik sdružení podle § 8 odst. 4 a 5.

§ 10

Hodlá-li sdružení registrované v České republice vyvíjet činnost i na území Slovenské republiky, oznámí to jejímu ministerstvu a přiloží ověřený opis stanov s vyznačením dne registrace. Totéž platí, hodlá-li vyvíjet činnost na území České republiky sdružení registrované ministerstvem Slovenské republiky.

§ 11

(1) Změnu stanov oznámí sdružení písemně ministerstvu do 15 dnů od jejího schválení a připojí ve dvojím vyhotovení text změny.

(2) Jestliže změna stanov není v souladu s ustanoveními § 6 odst. 2 a 4, nebo jsou-li uvedené údaje neúplné nebo nepřesné, anebo jsou-li důvody k odmítnutí registrace podle § 8 odst. 1, ministerstvo na to sdružení bezodkladně upozorní. Sdružení je povinno tyto závady odstranit do 60 dnů ode dne doručení tohoto upozornění a ve lhůtě dalších 10 dnů o tom ministerstvo vyrozumět. Neučiní-li tak, ministerstvo sdružení rozpustí; proti rozhodnutí ministerstva je možné podat opravný prostředek u nejvyšších soudů republik.

(3) Není-li důvod k postupu podle odstavce 2, zašle ministerstvo sdružení do 10 dnů od doručení tohoto oznámení podle odstavce 1 jedno vyhotovení změny stanov, na němž vyznačí, že bere změnu na vědomí.

(4) Vyvíjí-li sdružení činnost též na území druhé republiky (§ 10), zašle do 30 dnů jejímu ministerstvu ověřený opis změny stanov, která byla vzata na vědomí ministerstvem té republiky, na jejímž území má sdružení sídlo.

Zánik sdružení

§ 12

(1) Sdružení zaniká

a) dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením,
b) pravomocným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpuštění.

---

[2]) Zákon ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon SNR č. 207/1968 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy Slovenské socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.

[3]) § 244–250 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších změn a doplňků.

(2) Pokud stanovy sdružení neurčují způsob dobrovolného rozpuštění nebo sloučení s jiným sdružením, rozhoduje o něm jeho nejvyšší orgán. Tento orgán oznámí zánik sdružení do 15 dnů příslušnému ministerstvu.

(3) Zjistí-li ministerstvo, že sdružení vyvíjí činnost,

a) která je vyhrazena politickým stranám a politickým hnutím anebo organizacím sdružujícím občany k výdělečné činnosti nebo k vykonávání náboženství nebo víry v církvích a náboženských společnostech (§ 1 odst. 3);
b) která porušuje zásady uvedené v § 3 odst. 1 a 2;
c) která je v rozporu s § 4 nebo § 5;

neprodleně je na to upozorní a vyzve je, aby od takové činnosti upustilo. Jestliže sdružení v této činnosti pokračuje, ministerstvo je rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí je možno podat opravný prostředek k nejvyššímu soudu republiky.

(4) Při přezkoumání rozhodnutí podle § 11 odst. 2 a § 12 odst. 3 postupuje soud podle ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumání rozhodnutí jiných orgánů[3]). Opravný prostředek má odkladný účinek; jsou-li pro to závažné důvody, může soud na dobu do právní moci svého rozhodnutí činnost sdružení pozastavit. Po tuto dobu smí sdružení vykonávat jen činnost nevyhnutelnou k plnění svých povinností podle zákona. Soud rozhodnutí ministerstva zruší, jestliže nebyly dány důvody k rozpuštění sdružení.

(5) Zjistí-li ministerstvo (§ 7 a 10), že způsobem uvedeným v § 12 odst. 3 jedná organizační jednotka sdružení, která je oprávněna jednat svým jménem, postupuje obdobně způsobem tam uvedeným. Ustanovení odstavce 4 platí obdobně.

§ 13

(1) Pro hospodaření sdružení platí zvláštní zákon.[4])

(2) Při zániku sdružení se provede majetkové vypořádání.

(3) Při zániku sdružení podle § 12 odst. 1 písm. b) provede jeho majetkové vypořádání[4]) likvidátor určený ministerstvem.

(4) Způsobem uvedeným v odstavci 3 se postupuje též při zániku sdružení podle § 12 odst. 1 písm. a), není-li jeho orgán, který by majetkové vypořádání provedl.

§ 14

Zánik sdružení oznámí ministerstvo Federálnímu statistickému úřadu do 7 dnů ode dne, kdy se o něm dozvědělo.

§ 15

Soudní ochrana

(1) Považuje-li člen sdružení rozhodnutí některého z jeho orgánů, proti němuž již nelze podle stanov podat opravný prostředek, za nezákonné nebo odporující stanovám, může do 30 dnů ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 6 měsíců od rozhodnutí požádat okresní soud o jeho přezkoumání.

(2) Návrh na přezkoumání nemá odkladný účinek. Soud však může v odůvodněných případech výkon napadeného rozhodnutí pozastavit.

§ 16

Smlouvy o součinnosti

(1) Sdružení mohou mezi sebou uzavírat smlouvy o součinnosti k dosažení určitého cíle, popřípadě k uplatňování jiného společného zájmu. K platnosti smlouvy je třeba písemné formy.

(2) Smlouvou o součinnosti se vymezí účel součinnosti, způsob jejího provádění, práva a povinnosti zúčastněných sdružení a prostředky, kterými k součinnosti přispívají.

(3) Na základě smlouvy o součinnosti může vzniknout nová právnická osoba, pro kterou platí obdobně ustanovení o hospodářských zařízeních společenských organizací.[4])

(4) Smlouvou o součinnosti může být vytvořen svaz zúčastněných sdružení, který je právnickou osobou. Pro svaz platí obdobně ustanovení tohoto zákona.

(5) Ve smlouvě o součinnosti může být stanoveno, že smlouva pozbude účinnosti dohodou zúčastněných sdružení, dosažením cíle, pro který byla uzavřena, nebo jinou skutečností ve smlouvě uvedenou.

Společná ustanovení

§ 17

Jsou-li schůze nebo jiná shromáždění sdružení přístupná veřejnosti, mají přítomní občané povinnosti účastníků shromáždění.[5]) Nesmějí zasahovat do jednání, pokud předsedající nerozhodne jinak.

§ 18

V souladu s cíli své činnosti mají sdružení právo obracet se na státní orgány s peticemi.[6])

---

[4]) Zákon č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník (úplné znění č. 80/1989 Sb.).

[5]) Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím.

[6]) Zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 19

(1) Za sdružení již vzniklá podle tohoto zákona se považují dobrovolné organizace, které vznikly po 30. září 1951, nebo které byly za dobrovolné organizace prohlášeny podle zákona č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních, a které nezanikly. Tyto organizace jsou pouze povinny do 30. června 1990 oznámit ministerstvu uvedenému v § 7 odst. 1, popřípadě § 11 svůj název, sídlo a stanovy.

(2) Spolky vzniklé před 1. říjnem 1951 se považují za sdružení již vzniklá podle tohoto zákona, pokud nezanikly. Jsou povinny do 30. června 1990 oznámit ministerstvu uvedenému v § 7 odst. 1, popřípadě § 11 odst. 4 svůj název a sídlo. Pokud toto neučiní, ministerstvo se jich dotáže, zda hodlají nadále vyvíjet činnost. Nesplní-li spolek povinnost podle věty druhé ani do 31. 12. 1990, bude se mít za to, že tímto dnem zanikl.

(3) Údaje o sdruženích (§ 9 odst. 2) uvedených v odstavcích 1 a 2 oznámí ministerstvo (§ 7 odst. 1) Federálnímu statistickému úřadu k evidenci.

§ 20

Zákon č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice, zůstává nedotčen.

§ 21

Zrušují se

1. zákon č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o dobrovolné organizace;
2. vyhláška ministerstva vnitra č. 320/1951 Ú. l. (č. 348/1951 Ú. v.), o dobrovolných organizacích a shromážděních, ve znění vyhlášky ministra vnitra č. 158/1957 Ú. l., pokud jde o dobrovolné organizace;
3. vládní nařízení č. 30/1939 Sb., o tvoření zvláštních sdružení nepodléhajících platným předpisům o sdružování a o dozoru na ně;
4. § 2 zákona č. 126/1968 Sb., o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku;
5. § 2 odst. 8 písm. c) zákona č. 128/1970 Sb., o vymezení působnosti Československé socialistické republiky ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti;
6. § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 194/1988 Sb., o působnosti federálních ústředních orgánů státní správy.

§ 22

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

84
ZÁKON
ze dne 27. března 1990
o právu shromažďovacím

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Občané mají právo pokojně se shromažďovat.

(2) Výkon tohoto práva slouží občanům k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek.

(3) Za shromáždění ve smyslu tohoto zákona se považují též pouliční průvody a manifestace.

(4) Ke shromáždění není třeba předchozího povolení státního orgánu.

(5) Jsou zakázána shromáždění v okruhu 100 m od budov zákonodárných sborů nebo od míst, kde tyto sbory jednají.

§ 2

Za shromáždění ve smyslu tohoto zákona se nepovažují:

a) shromáždění osob související s činností státních orgánů upravená jinými právními předpisy;
b) shromáždění související s poskytováním služeb;
c) jiná shromáždění nesloužící účelu uvedenému v § 1 odst. 2.

Svolání shromáždění

§ 3

Shromáždění může svolat občan starší 18 let nebo československá právnická osoba, anebo skupina osob (dále jen „svolavatel").

§ 4

(1) Shromáždění musí být oznamována národnímu výboru (§ 16) s výjimkou:

a) shromáždění pořádaných právnickými osobami přístupných jen jejich členům či pracovníkům a jmenovitě pozvaným hostům;
b) shromáždění pořádaných církvemi nebo náboženskými společnostmi v kostele nebo v jiné modlitebně, procesí, poutí a jiných průvodů a shromáždění sloužících k projevům náboženského vyznání;
c) shromáždění konaných v obydlích občanů;
d) shromáždění jmenovitě pozvaných osob v uzavřených prostorách.

(2) Na shromáždění, které podléhá oznamovací povinnosti, může národní výbor vyslat svého zástupce, jemuž je svolavatel povinen vytvořit podmínky pro řádné plnění jeho úkolů, zejména mu umožnit sledování průběhu shromáždění a provedení úkonů nezbytných k případnému rozpuštění shromáždění.

(3) Národní výbor může určit místo v obci, kde lze konat shromáždění k účelu uvedenému v § 1 odst. 2 bez oznámení. Přitom může stanovit dobu, v níž se taková shromáždění konat nesmějí.

§ 5

(1) Svolavatel je povinen shromáždění písemně oznámit národnímu výboru tak, aby národní výbor oznámení obdržel alespoň 5 dnů předem. Národní výbor může v odůvodněných případech přijmout oznámení i v kratší lhůtě. Za právnickou osobu předloží oznámení ten, kdo je v této věci zmocněn jednat jejím jménem. Oznámení může být předloženo též osobně v pracovní den v době mezi osmou a patnáctou hodinou. Národní výbor vytvoří podmínky, aby oznámení mohla být řádně přijímána.

(2) V oznámení musí svolavatel uvést:

a) účel shromáždění, den a místo jeho konání a dobu zahájení; jde-li o shromáždění na veřejném prostranství, též předpokládanou dobu jeho ukončení;
b) předpokládaný počet účastníků shromáždění;
c) opatření, která provede, aby se shromáždění konalo v souladu se zákonem, zejména počet pořadatelů, které k organizaci shromáždění určí, a způsob jejich označení;
d) má-li jít o pouliční průvod, výchozí místo, cestu a místo ukončení;
e) jméno, příjmení, rodné číslo a bydliště svolavatele, u právnické osoby její název a sídlo a jméno, příjmení a bydliště toho, kdo je zmocněn v této věci jednat jejím jménem;
f) jméno, příjmení a bydliště toho, kdo je zmocněn jednat v zastoupení svolavatele.

(3) Má-li se shromáždění konat pod širým nebem mimo veřejná prostranství, je svolavatel povinen k oznámení přiložit souhlas toho, kdo je vlastníkem, případně uživatelem pozemku.

(4) Je-li oznámení předloženo osobně, národní výbor to svolavateli písemně potvrdí s uvedením dne a hodiny, kdy byla oznamovací povinnost splněna.

(5) Neuvede-li svolavatel údaje podle odstavce 2 a odstavce 3 anebo jsou-li uvedené údaje neúplné nebo nepřesné, národní výbor na to svolavatele při osobním předložení oznámení upozorní s tím, že nebudou-li tyto vady odstraněny, nepůjde o platné oznámení. Svolavatel je oprávněn na místě oznámení potřebným způsobem doplnit nebo upravit. Bylo-li oznámení předloženo jiným způsobem, národní výbor svolavatele na vady neprodleně písemně upozorní. Povinnost svolavatele podle odstavce 1 je splněna, jestliže vady oznámení byly odstraněny ve lhůtě tam uvedené.

§ 6

Oprávnění a povinnosti svolavatele

(1) Svolavatel je oprávněn činit všechna opatření ke svolání shromáždění. Zejména je oprávněn v souladu s oznámeným účelem shromáždění osobně či písemně nebo jinak zvát k účasti na něm. Svolavatel má též právo, aby pozvání na shromáždění bylo ve vhodném čase vyhlášeno místním rozhlasem. Národní výbory a jiné státní orgány a organizace podle možností a okolností poskytují svolavateli pomoc.

(2) Oprávnění svolavatele podle odstavce 1 zaniká, nebyla-li platně splněna oznamovací povinnost podle § 5 nebo bylo-li shromáždění zakázáno.

(3) Je-li důvodná obava, že shromáždění bude rušeno, může svolavatel požádat národní výbor nebo příslušný útvar Veřejné bezpečnosti, aby shromáždění byla poskytnuta ochrana.

(4) Svolavatel je oprávněn vydávat přímo nebo s pomocí pořadatelů účastníkům pokyny k zajištění řádného průběhu shromáždění.

(5) Svolavatel je povinen

a) poskytnout národnímu výboru na jeho žádost součinnost nezbytnou k zajištění řádného průběhu shromáždění a splnit povinnosti stanovené zvláštními právními předpisy;
b) zajistit potřebný počet způsobilých pořadatelů starších 18 let;
c) řídit průběh shromáždění tak, aby se podstatně neodchylovalo od účelu shromáždění uvedeného v oznámení;
d) dávat závazné pokyny pořadatelům;
e) dbát o pokojný průběh shromáždění a činit opatření, aby nebyl narušován;
f) shromáždění ukončit.

(6) Nepodaří-li se svolavateli při narušení pokojného průběhu shromáždění zjednat nápravu, požádá o potřebnou pomoc národní výbor nebo útvar Veřejné bezpečnosti. Může tak učinit též, jestliže se účastníci po ukončení shromáždění pokojně nerozejdou.

(7) Vzejde-li ze shromáždění petice, postupuje se podle zvláštních předpisů.[1])

(8) Ustanovení předchozích odstavců se přiměřeně vztahují i na shromáždění, která podle § 4 nemusí být oznamována.

§ 7

Povinnosti účastníků shromáždění

(1) Účastníci shromáždění jsou povinni dbát pokynů svolavatele a pořadatelů podle § 6 a zdržet se všeho, co by narušilo řádný a pokojný průběh shromáždění.

(2) Po ukončení shromáždění jsou jeho účastníci povinni se pokojně rozejít. Je-li shromáždění rozpuštěno, jsou povinni neprodleně opustit místo shromáždění. V rozchodu jim nesmí být žádným způsobem bráněno.

(3) Účastníci shromáždění nesmějí mít u sebe střelné zbraně nebo výbušniny. Rovněž nesmějí mít u sebe jiné předměty, jimiž lze ublížit na zdraví, lze-li z okolností nebo z chování účastníků usuzovat, že mají být užity k násilí nebo pohrůžce násilím.

Úkoly národního výboru

§ 8

Národní výbor může s ohledem na místní podmínky nebo na veřejný pořádek navrhnout svolavateli, aby se shromáždění konalo na jiném místě nebo v jinou dobu.

§ 9

Národní výbor může svolavateli uložit, aby shromáždění konané ve večerních hodinách bylo ukončeno tak, aby nedošlo k nepřiměřenému rušení nočního klidu.

§ 10

(1) Národní výbor, jemuž bylo shromáždění oznámeno, je zakáže, jestliže by oznámený účel shromáždění směřoval k výzvě:

a) popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů;
b) dopouštět se násilí nebo hrubé neslušnosti;
c) jinak porušovat ústavu a zákony.

(2) Národní výbor shromáždění zakáže též tehdy, jestliže

a) se má konat na místě, kde by účastníkům hrozilo závažné nebezpečí pro jejich zdraví,
b) na stejném místě a ve stejnou dobu se má podle dříve doručeného oznámení konat jiné shromáždění a mezi svolavateli nedošlo k dohodě o úpravě doby jeho konání; nelze-li určit, které oznámení bylo doručeno dříve, rozhodne se za účasti zástupců svolavatelů losováním.

(3) Národní výbor může shromáždění zakázat, má-li být konáno v místě, kde by nutné omezení dopravy a zásobování bylo v závažném rozporu se zájmem obyvatelstva, lze-li bez nepřiměřených obtíží konat shromáždění jinde, aniž by se tím zmařil oznámený účel shromáždění.

(4) Národní výbor nemůže shromáždění zakázat z důvodů uvedených v odstavcích 2 a 3, jestliže svolavatel přijal návrh národního výboru podle § 8.

§ 11

(1) O zákazu shromáždění (§ 10) nebo době jeho ukončení (§ 9) rozhodne národní výbor bezodkladně, nejpozději však do tří dnů od okamžiku, kdy obdržel platné oznámení.

(2) Národní výbor písemné vyhotovení rozhodnutí vyvěsí na své úřední desce a rozhodnutí vyhlásí místním rozhlasem nebo jiným obdobným způsobem; pokud se má shromáždění konat na území dvou nebo více obcí, národní výbor zajistí, aby jeho rozhodnutí bylo vyhlášeno v obcích, v nichž se shromáždění má konat. Vyvěšením na úřední

[1]) Zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním

desce je rozhodnutí svolavateli doručeno. Na žádost svolavatele mu národní výbor vydá písemné vyhotovení rozhodnutí. Pokud národní výbor ve lhůtě uvedené v odstavci 1 nevyvěsí písemné vyhotovení rozhodnutí na své úřední desce, může svolavatel shromáždění uspořádat.

(3) Proti rozhodnutí národního výboru podle odstavce 1 může svolavatel do 15 dnů od doručení podat opravný prostředek[2]) u soudu, k němuž přiloží písemné vyhotovení rozhodnutí[2].) Pro řízení platí obdobně ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů[2].) Opravný prostředek nemá odkladný účinek. Soud rozhodne do tří dnů. Rozhodnutí zruší, jestliže nebyly dány důvody k zákazu shromáždění. Svolavatel je pak oprávněn shromáždění uspořádat podle původního oznámení nebo později tak, aby shromáždění bylo uskutečněno do 30 dnů od právní moci rozhodnutí soudu. Jestliže shromáždění uspořádá v pozdější době, vyrozumí o tom národní výbor nejpozději 1 den před konáním shromáždění.

§ 12

(1) Jestliže se shromáždění koná, ačkoliv bylo zakázáno, zástupce národního výboru vyzve svolavatele, aby shromáždění neprodleně ukončil. Pokud svolavatel neučiní účinná opatření, aby se účastníci pokojně rozešli, sdělí zástupce národního výboru účastníkům, že shromáždění je rozpuštěno a vyzve je, aby se pokojně rozešli. Sdělení musí obsahovat důvody k rozpuštění a upozornění na následky neuposlechnutí této výzvy a musí být učiněno takovým způsobem, aby bylo účastníkům srozumitelné a aby se s ním všichni účastníci shromáždění mohli seznámit.

(2) Za nepřítomnosti zástupce národního výboru může shromáždění uvedené v odstavci 1 rozpustit způsobem tam stanoveným i příslušník Veřejné bezpečnosti ve službě.

(3) Shromáždění, které se koná, aniž bylo oznámeno podle § 5, bude způsobem uvedeným v odstavci 1 rozpuštěno, jestliže nastaly okolnosti, které by odůvodnily jeho zákaz podle § 10 odst. 1 až 3. To platí i pro shromáždění, která nebyla svolána. Odpovědnost svolavatelů za přestupek není dotčena, i když shromáždění nebylo rozpuštěno.

(4) Způsobem uvedeným v odstavci 1 se postupuje i tehdy, jestliže shromáždění konané ve večerních hodinách pokračuje i po stanovené době ukončení (§ 9).

(5) Shromáždění, které bylo oznámeno a nebylo zakázáno, může být způsobem uvedeným v odstavci 1 rozpuštěno, jestliže se podstatně odchýlilo od oznámeného účelu takovým způsobem, že v průběhu shromáždění nastaly okolnosti, které by odůvodnily jeho zákaz podle § 10 odst. 1.

(6) Shromáždění uvedená v odstavci 3 a v odstavci 5 může zástupce národního výboru rozpustit způsobem stanoveným v odstavci 1, jestliže účastníci shromáždění páchají trestné činy a nápravu se nepodařilo zjednat jiným způsobem, zejména zákrokem proti jednotlivým pachatelům. V nepřítomnosti zástupce národního výboru tak může učinit náčelník příslušného útvaru Veřejné bezpečnosti nebo velící příslušník.

§ 13

Proti rozpuštění shromáždění může svolavatel nebo účastník shromáždění do 15 dnů podat námitky u soudu. Soud rozhodne, zda shromáždění bylo nebo nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Pro řízení platí obdobně ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů.[2])

§ 14

Přestupek proti právu shromažďovacímu

(1) Tomu, kdo svolává nebo pořádá shromáždění, aniž splnil oznamovací povinnost, nebo pořádá shromáždění, které bylo zakázáno, anebo závažně poruší jinou povinnost svolavatele podle tohoto zákona, může být uložena pokuta do výše 1000,- Kčs.

(2) Stejná pokuta může být uložena tomu, kdo

a) neuposlechne pořádkových opatření svolavatele anebo určených pořadatelů shromáždění nebo těmto osobám brání v plnění jejich povinnosti;
b) neoprávněně ztěžuje účastníkům shromáždění přístup na shromáždění nebo jim v tom brání;
c) jako účastník shromáždění má u sebe střelnou zbraň nebo výbušninu anebo jiné předměty, jimiž lze ublížit na zdraví, a lze-li z okolností nebo z jeho chování usuzovat, že mají být užity k násilí nebo pohrůžce násilím;
d) neoprávněně vnikne do shromáždění;
e) nepřístojným chováním brání účastníkům ve splnění účelu shromáždění;
f) brání účastníkům, aby se pokojně rozešli.

(3) Jinak o přestupku a jeho projednání platí obecné předpisy.[3])

---

[2]) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (§ 244-250).

[3]) Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Společná ustanovení

§ 15

Na shromáždění občanů k účelu uvedenému v § 1 odst. 2, která nebyla svolána (§ 5), se vztahují § 1, 2, § 4 odst. 3, § 7, § 12 odst. 3 a 6, § 13 a 14.

§ 16

Pro řízení podle § 11 tohoto zákona platí ustanovení § 3 odst. 1 až 3, § 46, 47 a 52 zákona o správním řízení.[4]) Řízení se považuje za zahájené dnem, kdy národní výbor obdržel oznámení; účastníkem řízení je svolavatel.

§ 17

Je-li v tomto zákonu lhůta určena počtem dnů, rozumí se jedním dnem doba 24 hodin od události, k níž se lhůta váže.

§ 18

Veřejným prostranstvím se pro účely tohoto zákona rozumějí pozemní komunikace (s výjimkou neveřejných účelových komunikací),[5]) jako náměstí, třídy a ulice, jakož i další prostory pod širým nebem přístupné každému bez omezení.

§ 19

Ustanovení zákonů o mimořádných opatřeních v době výjimečných poměrů nebo války a o opatřeních proti šíření přenosných nemocí nejsou tímto zákonem dotčena.

§ 20

Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se doplňuje tak, že za § 197a se vkládá nový § 197b, který včetně nadpisu zní:

„§ 197b

Porušení svobody sdružování a shromažďování

(1) Kdo jiného násilím nebo výhrůžkami omezuje ve výkonu jeho sdružovacího nebo shromažďovacího práva, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo se násilím nebo výhrůžkami protiví pořádkovým opatřením svolavatele anebo určeným pořadatelům shromáždění, které podléhá oznamovací povinnosti, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.“.

§ 21

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. zákon č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o shromáždění;
2. vyhláška ministra vnitra č. 320/1951 Ú. l. (č. 348/1951 Ú. v.) o dobrovolných organizacích a shromážděních, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o shromáždění;
3. § 1 a 3 zákona č. 126/1968 Sb., o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku;
4. § 40 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.

§ 22

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

[4]) Zákon č. 71/1967 Sb.

[5]) Zákon č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon), (úplné znění č. 55/1984 Sb.).

85

ZÁKON

ze dne 27. března 1990

o právu petičním

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Každý má právo sám nebo společně s jinými obracet se na státní orgány se žádostmi, návrhy a stížnostmi ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu, které patří do působnosti těchto orgánů (dále jen „petice").

(2) Právnické osoby mohou toto právo vykonávat, je-li to v souladu s cíli jejich činnosti.

(3) Peticí se nesmí zasahovat do nezávislosti soudu.

(4) Petice nesmí vyzývat k porušování ústavy a zákonů, popírání nebo omezování osobních, politických nebo jiných práv občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů, anebo k násilí nebo hrubé neslušnosti.

§ 2

Ve výkonu petičního práva nesmí být nikomu bráněno. Výkon tohoto práva nesmí být nikomu na újmu.

§ 3

Petiční výbor

(1) K sestavení petice, opatření podpisů občanů pod ni, doručení petice státnímu orgánu a jednání s ním mohou občané vytvořit petiční výbor.

(2) Petiční výbor není právnickou osobou.

(3) Členové petičního výboru jsou povinni určit osobu starší 18 let, která je bude zastupovat ve styku se státními orgány.

§ 4

Shromažďování podpisů pod petici

(1) Občan nebo petiční výbor může každým způsobem, který neodporuje zákonu, vyzývat občany, aby petici svým podpisem podpořili. K podpisu pod petici občan uvede své jméno, příjmení a bydliště. Musí být umožněno, aby se s obsahem petice před podpisem řádně seznámil. K podpisu nesmí být žádným způsobem nucen.

(2) Pokud podpisové archy neobsahují text petice, musí být označeny tak, aby bylo zřejmé, jaká petice má být podpisy podpořena; dále na nich musí být uvedeno jméno, příjmení a bydliště toho, kdo petici sestavil, nebo jméno, příjmení a bydliště toho, kdo je oprávněn členy petičního výboru v této věci zastupovat.

(3) K účelu uvedenému v odstavci 1 mohou být petice a podpisové archy vystaveny též na místech přístupných veřejnosti. K tomu není třeba povolení státního orgánu, nesmí však dojít k omezení provozu motorových a jiných vozidel a k rušení veřejného pořádku.

(4) Shromažďováním podpisů na místě přístupném veřejnosti může být pověřena osoba, která dosáhla věku 16 let.

§ 5

Podání a vyřízení petice

(1) Petice musí být písemná a musí být pod ní uvedeno jméno, příjmení a bydliště toho, kdo ji podává; podává-li petici petiční výbor, uvedou se jména, příjmení a bydliště všech členů výboru a jméno, příjmení a bydliště toho, kdo je oprávněn členy výboru v této věci zastupovat.

(2) Státní orgán, jemuž je petice adresována, je povinen ji přijmout. Nepatří-li věc do jeho působnosti, petici do 5 dnů postoupí příslušnému státnímu orgánu a uvědomí o tom toho, kdo petici podal.

(3) Státní orgán, který petici přijal, je povinen její obsah posoudit a do 30 dnů písemně odpovědět tomu, kdo ji podal anebo tomu, kdo zastupuje členy petičního výboru. V odpovědi uvede stanovisko k obsahu petice a způsob jejího vyřízení.

§ 6

Vzešla-li petice ze shromáždění,[1]) platí pro ni ustanovení § 1, 2 a 5 tohoto zákona s tím, že musí

[1]) Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím

být uvedeno, z jakého shromáždění vzešla a jak byla shromážděním schválena; petičním výborem se rozumí svolavatel shromáždění.

Společná ustanovení

§ 7

Státní orgány upraví způsob přijímání, projednávání a vyřizování petic jim adresovaných ve svých jednacích řádech nebo obdobných předpisech.

§ 8

Pokud se v tomto zákoně mluví o státních orgánech, rozumí se tím i právnické osoby, jimž byla působnost státního orgánu svěřena.

§ 9

Ustanovení jiných právních předpisů upravující řízení před státními orgány a přijímání a vyřizování stížností, oznámení a podnětů neplatí pro přijímání a vyřizování petic podle tohoto zákona.

§ 10

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

86

ZÁKON

ze dne 28. března 1990,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích, ve znění zákona č. 84/1968 Sb., zákona č. 127/1968 Sb., zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 99/1969 Sb., zákona SNR č. 131/1970 Sb. a zákona ČNR č. 146/1971 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 1 odst: 1 zní:

„(1) V souladu s ústavně zaručenou svobodou projevu, slova a tisku využívají občané periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků k tomu, aby jejich prostřednictvím získávali informace a veřejně vyjadřovali své názory.“.

V § 1 odst. 2 se slovo „pracujícím“ nahrazuje slovem „občanům“ a poslední věta se vypouští.

2. § 2 se vypouští.

3. § 4 zní:

„§ 4

Periodický tisk mohou vydávat československé právnické osoby, jakož i českoslovenští státní občané, kteří dosáhli věku 18 let. Jiné právnické a fyzické osoby mohou vydávat periodický tisk jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy České nebo Slovenské republiky příslušného podle sídla vydavatele.“.

4. V § 6 se slova „8 týdnů“ nahrazují slovy „třicet dnů“.

§ 6 písm. b) zní:

„b) jeho obsahové zaměření,“.

V § 6 písm. g) se za čárku doplňuje text „je-li vydavatelem jednotlivec, nemusí určit šéfredaktora.“.

§ 6 písm. h) se vypouští.

5. § 7 zní:

„§ 7

(1) S vydáváním periodického tisku může být započato až po registraci. Nemá-li přihláška náležitosti podle § 6 nebo jsou-li údaje v ní neúplné nebo nepřesné, orgán provádějící registraci na to toho, kdo přihlášku podal, bezodkladně, nejpozději však do 3 dnů od jejího doručení upozorní s tím, že řízení o registraci bude zahájeno po odstranění vad přihlášky.

(2) Řízení o registraci je zahájeno dnem, kdy orgánu provádějícímu registraci došla přihláška obsahující požadované náležitosti. Orgán provádějící registraci je povinen registraci provést do 15 dnů ode dne, kdy mu taková přihláška došla; o provedení registrace vydá potvrzení.

(3) Jestliže ten, kdo podal přihlášku, neobdrží do 30 dnů ode dne, kdy přihláška došla orgánu provádějícímu registraci, potvrzení o provedení registrace ani upozornění podle odstavce 1, je dnem registrace den následující po uplynutí této lhůty; o tom vydá orgán provádějící registraci tomu, kdo přihlášku podal, potvrzení.

(4) Vydavatel je povinen oznamovat orgánu, který provedl registraci, každou změnu v údajích obsažených v přihlášce. Změna může být provedena až potom, když ji tento orgán zaregistroval; přitom se ustanovení odstavců 2 a 3 použijí obdobně.“.

6. § 8 zní:

„§ 8

Registrace pozbude platnosti a oprávnění vydávat periodický tisk zanikne,

a) nebude-li vydávání periodického tisku zahájeno do jednoho roku po provedené registraci,
b) bude-li přerušeno vydávání novin na dobu delší šesti měsíců a časopisu nebo jiné periodické tiskoviny na dobu delší jednoho roku.“.

7. § 10 zní:

„§ 10

(1) Za periodický tisk odpovídá vydavatel, za ostatní hromadné informační prostředky příslušná organizace, na niž se vztahují všechna další ustanovení platná pro vydavatele.

(2) Z pověření vydavatele řídí hromadný informační prostředek šéfredaktor. Dále se na řízení hromadného informačního prostředku může podílet redakční rada. Rozsah její účasti na řízení hromadného informačního prostředku, její odpovědnost, způsob jmenování a odvolávání jejích členů stanoví vydavatel.

(3) Je-li vydavatelem stanoven šéfredaktor, odpovídá vydavateli za obsah jednotlivého vydání hromadného informačního prostředku, zejména pak za to, aby obsahem hromadného informačního prostředku nebyly porušeny zákonem chráněné zájmy společnosti, občanů a organizací.

(4) Plní-li u některých hromadných informačních prostředků úkoly šéfredaktora zástupce šéfredaktora, vedoucí redaktor nebo předseda redakční rady, vztahují se na ně všechna ustanovení platná pro šéfredaktora.

(5) Nedotčena zůstává odpovědnost autorů informací vyplývající z platných předpisů.“.

8. § 11 zní:

„§ 11

Šéfredaktorem nebo redaktorem může být ten, kdo je k tomu občansky a odborně způsobilý.“.

9. § 12 zní:

„§ 12

Šéfredaktor a ostatní redaktoři požívají při výkonu své činnosti ochrany podle platných předpisů proti všem formám nátlaku směřujícího k maření jejich činnosti.“.

10. § 13 odst. 1 se vypouští.

Odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 1 až 3.

11. § 21 zní:

„§ 21

O způsobu rozšiřování periodického tisku rozhodují vydavatelé.“.

12. V § 23 se konec ustanovení za závorkou upravuje takto: „... jsou zakázány, jestliže jejich obsah propaguje násilí a válku, fašistickou či nacistickou ideologii, rasovou diskriminaci nebo jinak odporuje lidskosti nebo útočí proti celistvosti republiky a základům jejího ústavního zřízení nebo porušuje mezinárodní dohody.“.

13. Do části IX „Závěrečná ustanovení“ se vkládá § 26a, který zní:

„§ 26a

Práva a povinnosti šéfredaktora podle tohoto zákona má jednotlivec, který periodický tisk vydává, jestliže jinou osobu jako šéfredaktora neustanovil (§ 10 odst. 2).“.

Čl. II

Zrušuje se zákon č. 127/1968 Sb., o některých přechodných opatřeních v oblasti tisku a ostatních hromadných informačních prostředků.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

87

ZÁKON

ze dne 28. března 1990,

kterým se mění a doplňuje občanský zákoník

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 131/1982 Sb. (úplné znění č. 70/1983 Sb.) a zákona č. 188/1988 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 13 zní:

„§ 13

(1) Občan má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu jeho osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

(2) Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost občana nebo jeho vážnost ve společnosti, má občan též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

(3) Výši náhrady podle odstavce 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.“.

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

88

ZÁKON

ze dne 28. března 1990,

kterým se mění a doplňují předpisy o nabývání a pozbývání československého státního občanství

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

1. Zákon č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, ve znění zákona č. 72/1958 Sb. a zákona č. 165/1968 Sb., se mění takto:

Ustanovení § 7 zákona č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, ve znění zákona č. 72/1958 Sb. se vypouští.

2. Ustanovení § 14a zákona České národní rady č. 39/1969 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České socialistické republiky, ve znění zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 124/1969 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 39/1969 Sb.; ustanovení § 15 zákona Slovenské národní rady č. 206/1968 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství Slovenské socialistické republiky, pozbývají platnosti.

Čl. II

1. a) Rozhodnutí o odnětí státního občanství vydaná podle předpisů uvedených v čl. I se zrušují s účinností od jejich vydání.

   b) Osoby, jímž bylo státní občanství odňato, se ode dne účinnosti tohoto zákona považují za osoby propuštěné ze státního svazku.

2. a) Chce-li ten, jehož se rozhodnutí uvedené v bodě 1 písm. a) týká, zůstat československým státním občanem, může to nejpozději do 31. prosince 1993 písemně sdělit přímo nebo prostřednictvím diplomatické mise nebo konzulárního úřadu Československé socialistické republiky v cizině příslušnému ústřednímu orgánu státní správy,[1]) podle toho, na území které republiky měl poslední trvalý pobyt. Pokud tak učiní, bude se mít za to, že nepřestal být československým státním občanem; z toho mu nesmí vzniknout žádná újma.

   b) Účinky uvedené v bodě 2 písm. a) věta druhá nastávají dnem, kdy sdělení občana došlo příslušnému ústřednímu orgánu státní správy; o tom mu tento orgán vydá osvědčení.

3. a) Osobám, které byly propuštěny ze státního svazku v době od 1. října 1949 do 31. prosince 1989, bude státní občanství uděleno, jestliže o to požádají nejpozději do 31. prosince 1993 přímo anebo prostřednictvím diplomatické mise nebo konzulárního úřadu Československé socialistické republiky v cizině příslušný ústřední orgán státní správy.

   b) Státní občanství nelze podle bodu 3 písm. a) udělit, pokud by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky, které Československá socialistická republika převzala.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

[1]) Zákon ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon SNR č. 207/1968 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy Slovenské socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.

89

ZÁKON

ze dne 28. března 1990,

kterým se mění a doplňuje zákon č.35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon)

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), se mění a doplňuje takto:

1. V § 1 za slovem „rozvoj" závěr věty zní: „ . . . literární, vědecké a umělecké tvorby.".

2. V § 2 odst. 1 se na konci doplňuje nová věta tohoto znění: „Za předmět ochrany se považují i programy počítačů, pokud splňují pojmové znaky děl podle tohoto zákona.".

3. V § 6 větě první se slovo „vytvořeného" nahrazuje slovem „vyjádřeného".

4. § 13 zní:

„§ 13

(1) Při každém užití díla náleží autorovi, s výjimkami uvedenými v § 15, autorská odměna. Výše této odměny se řídí podle hodnoty díla a jeho významu pro společnost.

(2) Autoři děl, která lze vzhledem k jejich povaze rozmnožovat pro vlastní osobní potřebu [§ 15 odst. 2 písm. a)] na podkladě

a) rozhlasového či televizního vysílání nebo
b) zvukového, obrazového či zvukově obrazového snímku vyrobeného jeho výrobcem (§ 45)

přenesením pomocí technického zařízení na nenahrané nosiče záznamu mají právo na odměnu vůči výrobcům takových nosičů, popřípadě jejich dovozcům, jakož i vůči těm, kteří snímky, jež mohou k pořízení rozmnoženiny sloužit, veřejně půjčují. Právo na odměnu lze uplatňovat pouze společně s obdobnými právy uvedenými v § 39 odst. 1, § 45 odst. 4 a § 46 odst. 3, a to jen prostřednictvím organizací uvedených v § 44. Právo na odměnu nepřísluší, pokud jde o nenahrané nosiče záznamů pro vývoz nebo pro provozní potřeby organizace.

(3) Sazbu autorských odměn za užití díla a způsob jejich placení, jakož i rozdělení odměny uvedené v odstavci 2 mezi jednotlivé skupiny oprávněných subjektů může upravit ministerstvo kultury České republiky a ministerstvo kultury Slovenské republiky (dále jen „ministerstvo kultury") obecně závazným právním předpisem.".

5. V § 14 odst. 2, § 18, § 22 odst. 1 a 4, § 39 odst. 2 a § 44 odst. 2 se vypouštějí slova „školství a".

6. § 15 odst. 2 písm. a) se doplňuje slovy „ustanovení § 13 odst. 2 tím není dotčeno;".

7. V § 15 odst. 2 písm. h) se vypouští slovo „socialistickou" a za středníkem slovo „socialistické".

8. § 15 odst. 2 se doplňuje písmeny j) a k), která zní:

„j) zhotoví rozmnoženinu rozebraného vydání díla pro potřebu veřejné knihovny k dokumentačním účelům a pro účely vědeckého výzkumu;
k) rozmnoží vydané dílo zvláštní technikou pro potřeby nevidomých.".

9. V § 15 se za odstavec 3 připojuje nový odstavec 4, který zní:

„(4) Oprávněný vlastník rozmnoženiny počítačového programu není povinen získat autorovo svolení k pořízení rozmnoženiny nebo úpravy takového programu, potřebuje-li tuto rozmnoženinu nebo úpravu pro vlastní provoz počítače, pro nějž byl tento program získán, k archivním účelům, popřípadě k nahrazení oprávněně získané rozmnoženiny, která byla ztracena, zničena nebo jinak znehodnocena; za pořízení takové rozmnoženiny není ani povinnost poskytnout autorovi zvláštní odměnu.".

10. Dosavadní text § 16 se označuje jako odstavec 1 a doplňuje se novými odstavci 2 a 3, které zní:

„(2) Za součást bezdrátového rozhlasového nebo televizního vysílání se považuje současný, úplný a nezměněný přenos takového vysílání po drátě či jiným způsobem uskutečněný toutéž organizací. Umožnění příjmu rozhlasového nebo televizního vysílání na přijímačích obyvatel téhož domu, popřípadě domů bezprostředně souvisejících pomocí anténových zařízení (tzv. společné televizní antény) se za zvláštní užití nepovažuje.

(3) Organizace oprávněné k veřejnému sdělování děl po drátě či jiným způsobem mohou přenášet díla tvořící součást rozhlasového nebo televizního programu vysílaného jinou organizací, jsou však povinny uvést autora a dílo a poskytnout autorovi odměnu za každý přenos.".

11. § 17 zní:

„§ 17

(1) Zaměstnavatel může užívat k plnění úkolů náležejících do předmětu jeho činnosti díla vědeckého nebo uměleckého vytvořeného jeho pracovníkem ke splnění povinností vyplývajících z pracovního poměru bez dalšího autorova svolení.

(2) Zaměstnavatel, do jehož předmětu činnosti náleží vydávat nebo jinak uveřejňovat díla, může vydat nebo jinak uveřejnit dílo svého pracovníka vytvořené ke splnění povinností vyplývajících z pracovního poměru jen se svolením autora. Odpírá-li autor udělit mu svolení bez závažných důvodů, může se zaměstnavatel domáhat tohoto svolení u soudu.

(3) Autor díla, jež bylo vytvořeno ke splnění povinností vyplývajících z pracovního poměru k zaměstnavateli, může udělit svolení k vydání nebo jinému uveřejnění díla jen s jeho souhlasem. Odpírá-li mu zaměstnavatel udělit souhlas bez závažného důvodu, může se autor domáhat tohoto souhlasu u soudu.

(4) Podrobnější podmínky užití díla vytvořeného ke splnění povinností vyplývajících z pracovního poměru k zaměstnavateli upravuje smlouva. Nestanoví-li tato smlouva jinak, je zaměstnavatel oprávněn požadovat, aby mu autor z přijaté autorské odměny přiměřeně přispěl k náhradě nákladů, které na vytvoření díla vynaložil.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 platí obdobně pro díla vytvořená ke splnění povinností vyplývajících z členského poměru k organizaci.“.

12. V § 18 se vypouští odstavec 1; zároveň se zrušuje číslování odstavců.

13. V § 18 se slovo „ministr“ nahrazuje slovem „ministerstvo“.

14. V § 19 odst. 3 se slovo „organizaci“ nahrazuje slovem „osobu“, za slovem „způsobem“ se vkládá tečka a zbytek věty uvedený v závorce se vypouští.

15. § 20 se vypouští.

16. § 21 se upravuje takto:

„§ 21

Zanikne-li právnická osoba nebo zemře-li fyzická osoba, na niž bylo převedeno právo užít dílo, bez právního nástupce, nabude opět autor práva rozhodovat o dalším užití díla.“.

Kde se dále v zákoně uvádí výraz „organizace“, rozumí se tím, pokud z povahy věci nevyplývá jinak, osoba právnická nebo fyzická.

17. V § 22 odst. 1 se věta za středníkem nahrazuje takto: „podmínky šíření díla mohou obsahovat i hromadné smlouvy.“.

18. V § 32 odst. 1 se na konci připojuje tato věta: „Vznikla-li porušením práva závažná újma nemajetkové povahy, má autor právo na zadostiučinění v peněžité částce, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím; výši peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihlédne zejména k rozsahu vzniklé újmy, jakož i k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.“.

19. § 33 odst. 1 zní:

„(1) Autorské právo trvá, pokud dále není stanoveno jinak, po dobu autorova života a 50 let po jeho smrti, u děl spoluautorů a u spojených děl vytvořených pro účely užívání v tomto spojení 50 let po smrti toho z nich, který ostatní přežil.“.

20. V § 33 odst. 4 se číslovka „25“ nahrazuje číslovkou „50“.

21. § 37 odst. 1 písm. d) zní:

„d) k užití jeho výkonu pro osobní potřebu uživatele; tím není dotčeno ustanovení § 13 odst. 2 (§ 39 odst. 1).“.

22. § 38 zní:

„§ 38

Práva výkonných umělců trvají 50 let od konce roku, v němž byl záznam výkonu pořízen.“.

23. § 39 odst. 1 zní:

„(1) Ustanovení § 5 až 9, § 12, § 13 odst. 2 a 3, § 14 odst. 1, § 15 odst. 3, § 16 odst. 2 a 3, § 19, § 21 až 23, § 26 a 27, § 29, § 32 odst. 1 a 2, § 33 odst. 7, § 34 a § 35 odst. 2 se vztahují obdobně na výkonné umělce a jejich výkony; totéž platí o § 35 odst. 1 s tím, že trvání práva se řídí podle § 38.“.

24. V § 40 a § 41 odst. 3 se vypouští slovo „socialistické“.

25. § 44 odst. 1 a 2 zní:

„(1) Ministerstvo kultury může přiznat organizacím zastupujícím autory nebo výkonné umělce ve výkonu práv podle tohoto zákona výhradní oprávnění, aby v rámci své působnosti

a) udílely svolení k užití děl a výkonů a vybíraly autorské odměny a odměny výkonných umělců,

b) vybíraly příspěvky pro kulturní fondy,

popřípadě organizace k plnění těchto úkolů zřídit.

(2) Přiznání výhradního oprávnění podle odstavce 1 nebrání tomu, aby autor nebo výkonný umělec vykonával svá práva podle tohoto zákona bez prostřednictví organizací tam uvedených.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

26. § 45 odst. 2 písm. b) zní:

„b) k pořízení rozmnoženin zvukového záznamu nebo snímku pro jinou než vlastní osobní potřebu; tím není dotčeno ustanovení § 13 odst. 2 (§ 45 odst. 4),".

27. V § 45 se odstavce 3 a 4 nahrazují novými odstavci 3 až 5, které zní:

„(3) Za svolení podle odstavce 2 má výrobce právo na náhradu, jejíž výši může upravit ministerstvo kultury obecně závazným právním předpisem; přitom může stanovit i výjimky z povinnosti náhradu poskytnout.

(4) Ustanovení § 13 odst. 2 a 3 se vztahují obdobně na výrobce zvukových záznamů.

(5) Právo výrobce zvukových záznamů trvá 50 let od konce roku, v němž byl záznam pořízen.".

28. V § 46 odst. 2 věta za středníkem zní: „za svolení má organizace právo na náhradu, jejíž výši může upravit ministerstvo kultury obecně závazným právním předpisem; přitom může stanovit i výjimky z povinnosti náhradu poskytnout.".

29. V § 46 se odstavec 3 nahrazuje novými odstavci 3 a 4, které zní:

„(3) Ustanovení § 13 odst. 2 a 3 se vztahují obdobně na rozhlasavé a televizní organizace.

(4) Právo rozhlasových a televizních organizací trvá 50 let od konce roku, v němž se vysílání poprvé uskutečnilo.".

30. § 49 se vypouští.

31. § 53 odst. 2 se upravuje takto:

„(2) Spory o nárocích vyplývajících z tohoto zákona rozhodují soudy.".

Čl. II

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), jak vyplývá ze změn a doplňků provedených tímto zákonem.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 1990.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

90

ZÁKON

ze dne 28. března 1990,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 47/1956 Sb., o civilním letectví (letecký zákon), ve znění zákona č. 40/1964 Sb. a zákona č. 43/1976 Sb.

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 47/1956 Sb., o civilním letectví (letecký zákon), ve znění zákona č. 40/1964 Sb. a zákona č. 43/1976 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 6 odst. 3 se vypouštějí slova: „je při plnění svých úkolů".

2. § 53 zní:

„§ 53

(1) Leteckou dopravu cestujících, zavazadel, zásilek a pošty a letecké práce za úplatu mohou provozovat organizace pro provozování letecké dopravy a organizace vykonávající letecké práce [§ 6 odst. 1 písm. a)].

(2) Jiné organizace, než jsou uvedeny v odstavci 1, a čs. státní občané, mohou provozovat za úplatu leteckou dopravu nebo vykonávat letecké práce pouze se souhlasem federálního ministerstva dopravy vydaným na základě žádosti organizace nebo občanů.

(3) Žádost o souhlas k provozování letecké dopravy nebo leteckých prací za úplatu musí obsahovat:

a) skutečnosti rozhodné pro posouzení způsobilosti žadatele k zajištění zamýšleného rozsahu a podmínek provozu; vyžaduje-li provoz nebo jeho zajištění součinnost s jinou organizací, doklad o způsobu této součinnosti,

b) dopravní podmínky, tarify a ceny poskytovaných služeb, které podléhají schválení nebo vyhlášení federálního ministerstva dopravy.".

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

OPATŘENÍ
FEDERÁLNÍCH ORGÁNŮ A ORGÁNŮ REPUBLIK

OPATŘENÍ

Státní banky československé

ze dne. 22. března 1990,

kterým se stanoví přípustné odchylky od úrokové sazby z úvěru poskytovaného bankám Státní bankou československou při úrokování vkladů právnických osob u bank a spořitelen a úvěrů právnickým osobám od bank a spořitelen

Státní banka československá stanoví podle § 11 odst. 2 zákona č. 158/1989 Sb., o bankách a spořitelnách:

§ 1

V opatření Státní banky československé ze dne 2. ledna 1990 v částce 1 Sbírky zákonů ročníku 1990 se vypouští v § 1 odst. 1 text pod písmenem a) a v § 1 odst. 2 písm. c) text za čárkou.

§ 2

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1990.

Předseda:
Ing. **Tošovský** v. r.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra – **Redakce:** Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 36 86 – **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, státní podnik (SEVT), Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9 – Vychází podle potřeby – **Roční předplatné činí 170,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku. **Účet pro předplatné:** SBČs Praha 1, účet č. 19-706-011 – Požadavky na předplatné, na zrušení odběru a na změnu počtu odebraných výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí od následujícího čtvrtletí. V písemném styku vždy uvádějte šestimístné číslo vyúčtování. – **Distribuce předplatitelům:** SEVT, s. p. Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, **jednotlivé částky** lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Svatoslavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15, **za hotové v prodejnách SEVT:** Praha 2, Bruselská 2, telefon 25 84 93 – Brno, Česká 14, telefon 265 72 - Karlovy Vary, Engelsova 53, telefon 268 95, **v prodejnách Knihy:** České Budějovice, Žižkovo nám. 25, – Olomouc, nám. Míru 5, – Ostrava, Dimitrovova 14 **a ve vybrané síti prodejen PNS.** – Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 BE 55. Tisk: Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.